FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 22 oktober 2013

716/2013

Statsrådets förordning

om beredskapsarrangemang vid kärnkraftverk

Utfärdad i Helsingfors den 17 oktober 2013

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 7 q § i kärnenergilagen (990/1987), sådan paragrafen lyder i lagarna 342/2008, 622/2011 och 410/2012:

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om beredskapsarrangemang vid kärnkraftverk. Förordningen tillämpas också på andra kärnanläggningar och på transport av kärnavfall i den utsträckning som den fara som dessa medför det kräver.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *beredskapssituation* en olycka eller händelse där kärnkraftverkets säkerhet försämras eller riskerar att försämras, eller som förutsätter effektivering av beredskapen i syfte att trygga säkerheten vid kraftverket;

2) *allvarlig olycka* en olycka där en betydande del av det använda bränsle som finns i reaktorn eller bränslebassängen förlorar sin ursprungliga konsistens,

3) *kraftverksområde* ett område som kärnkraftverksenheter samt andra kärnanläggningar som är belägna inom samma område använder och som omger anläggningen och där rätten att färdas och vistas inom området har begränsats genom en förordning som utfärdats av inrikesministeriet med stöd av 52 § i polislagen (493/1995),

4) *skyddszon* ett område som sträcker sig till ungefär fem kilometers avstånd från kärnkraftverket, och som är föremål för begränsningar avseende markanvändningen,

5) *beredskapszon* ett område som sträcker sig till ungefär 20 kilometers avstånd från kärnkraftverket och för vilket myndigheterna ska göra upp en extern räddningsplan enligt 48 § 1 mom. 1 punkten i räddningslagen (379/2011).

Beredskapssituationerna klassificeras enligt hur allvarliga de är och hur de kan hanteras, i

1) beredskapslägen där kärnkraftsverkets säkerhetsnivå ska säkras i en exceptionell situation,

2) anläggningsnödlägen där kärnkraftverkets säkerhet försämras eller riskerar att försämras avsevärt, och

3) allmänna nödlägen där det finns risk för sådana utsläpp av radioaktiva ämnen som kan kräva skyddsåtgärder i kärnkraftverkets omgivning.

2 kap.

Planering av beredskapsarrangemang

3 §

Planeringsgrunder

Beredskapsarrangemangen ska planeras så att beredskapssituationer effektivt fås under kontroll, att säkerheten för människorna inom

kraftverksområdet säkerställs och att åtgärder för att förebygga eller begränsa befolkningens exponering för strålning inom beredskapszonen inleds snabbt.

Vid planeringen ska hänsyn tas till att samtliga kärnanläggningar inom kraftverksområdet kan befinna sig i en beredskapssituation samtidigt och vilka konsekvenser detta bedöms ha, särskilt strålningssituationen inom kraftverksområdet och i dess omgivning och tillträdet till området. Vid planeringen ska man beakta det att beredskapssituationen kan fortgå under en lång tid. Planeringen ska grunda sig på analyser av hur sådana allvarliga olyckor som leder till eventuellt utsläpp framskrider tidsmässigt. Därvid ska variationerna i situationen vid anläggningen, det tidsmässiga händelseförloppet, strålningssituationen vid anläggningen, utsläpp, utsläppsrutter och väderleksförhållanden beaktas. Vid planeringen ska de händelser som försämrar säkerheten, möjligheterna att kontrollera händelserna och hur allvarliga följderna kan bli samt hotfulla situationer med anknytning till lagstridig verksamhet och deras eventuella följder beaktas.

Beredskapsarrangemangen ska anpassas till kärnkraftverkets driftsverksamhet, brandskyddsåtgärder samt skyddsarrangemang.

Beredskapsarrangemangen ska anpassas till den externa räddningsplan som myndigheterna gjort upp med tanke på en kärnkraftverksolycka.

Planeringsgrunderna ska ses över regelbundet och alltid vid behov.

4 §

Beredskap

Tillståndshavaren ska ha beredskap för de åtgärder som krävs i beredskapssituationer, för analys av beredskapssituationer och följderna av dem, bedömning av den förväntade utvecklingen i beredskapssituationer, korrigerande åtgärder som behövs för kontroll och begränsning av en olycka, fortsatt och effektivt informationsutbyte med myndigheterna samt för lämnande av information till medierna och allmänheten. Vid situationsanalysen ska anläggningens tekniska skick och eventuellt utsläpp av radioaktiva ämnen eller risken för ett sådant samt strålningssituationen vid anläggningen och inom kraftverksområdet och beredskapszonen bedömas.

Tillståndshavaren ska ha beredskap för att i en beredskapssituation utföra strålningsmätningar inom kraftverksområdet och skyddszonen. Tillståndshavaren ska dessutom utföra meteorologiska mätningar och ska i beredskapssituationer kunna bedöma hur radioaktiva ämnen kommer att sprida sig inom beredskapszonen.

Med tanke på beredskapssituationer ska tillståndshavaren ha ändamålsenliga system för alarmering av personalen, samlingspunkter inom kraftverksområdet, evakueringsarrangemang, behövlig personlig skyddsutrustning för personalen och instrument för mätning av strålning samt jodtabletter. Tillståndshavaren ska ordna möjlighet för mätning av kontamination hos och rengöring av personal.

Med tanke på ledandet av beredskapsverksamheten ska det finnas ett beredskapscenter där sakliga arbetsförhållanden kan upprätthållas i alla beredskapssituationer och som står till förfogande också vid långvariga elavbrott. Det ska finnas ett utrymme utanför kraftverksområdet varifrån beredskapsåtgärderna vid anläggningen kan ledas om beredskapscentret inte är tillgängligt. Med tanke på ledandet av beredskapsverksamheten ska det finnas pålitliga kommunikations- och alarmsystem för den interna och externa kommunikationen vid kraftverket. Tillståndshavaren ska ordna med automatisk överföring av data för att sådan information som är väsentlig för beredskapsverksamheten ska kunna förmedlas till Strålsäkerhetscentralens beredskapscenter.

Det ska finnas ledningsarrangemang och en organisation med uppgift att upprätthålla och utveckla beredskapsarrangemangen.

5 §

Beredskapsanvisningar

Utöver bestämmelserna om beredskapsplaner i 35 och 36 § i kärnenergiförordningen (161/1988) och om räddningsplaner i 48 § i räddningslagen (379/2011) ska tillståndshavaren utarbeta sådana beredskapsanvisningar

som är nödvändiga med tanke på beredskapsorganisationens funktion.

6 §

Beredskapsorganisation

Tillståndshavaren ska ha ledningsarrangemang och en organisation för handhavande av verksamheten i en beredskapssituation. Uppgifterna för den personal som handhar verksamheten i en beredskapssituation ska anges på förhand.

Tillståndshavaren ska se till att den personal som behövs i en beredskapssituation snabbt kan nås. Det ska finnas tillräckligt med personal också för hanteringen av långvariga beredskapssituationer.

3 kap.

Handlingsberedskap

7 §

Beredskapsarrangemang för kärnkraftverk som ska tas i drift

Tillståndshavaren ska se till att det innan kärnbränsle transporteras till en kraftverksenhet som ska tas i drift finns tillräckliga beredskapsarrangemang vid enheten. Beredskapsarrangemangen ska överensstämma med beredskapsplanen innan bränslet överförs till reaktorn. Att beredskapsarrangemangen fungerar ska visas genom en beredskapsövning som ordnas innan bränslet överförs till reaktorn.

8 §

Upprätthållande och utvecklande av handlingsberedskapen

Tillståndshavaren ska ordna beredskapsutbildning för alla som tillhör personalen vid ett kärnkraftverk och andra personer som regelbundet eller tillfälligt arbetar inom kraftverksområdet.

Tillståndshavaren ska ordna beredskapsövningar varje år. Åtminstone vart tredje år ska beredskapsövningen ordnas som samarbetsövning med myndigheterna.

Tillståndshavaren ska göra upp en utbildningsplan för minst tre år genom vilken det säkerställs att utbildning ges med jämna mellanrum på alla delområden inom handlingsberedskapen. Beredskapsövningarna ska utvärderas enligt de mål som uppställts för beredskapsåtgärderna.

Beredskapsarrangemangen ska utvärderas regelbundet. Vid utvecklandet av beredskapsarrangemangen ska de erfarenheter som gjorts vid övningarna, erfarenheterna och slutsatserna av hur kontrollen vid beredskapssituationer fungerat samt forskning och teknisk utveckling beaktas.

De utrymmen och redskap som har reserverats för beredskapssituationer ska fortlöpande hållas tillgängliga och i funktionsdugligt skick.

Beredskapsplanen och beredskapsanvisningarna ska hållas uppdaterade.

4 kap.

Åtgärder i en beredskapssituation

9 §

Åtgärder i en beredskapssituation

I en beredskapssituation ska tillståndshavaren omedelbart börja vidta de åtgärder som förutsätts i beredskapsplanen och andra åtgärder för att hantera situationen och för att förebygga eller begränsa strålningsexponering.

10 §

Informationsverksamheten i beredskapssituationer

Tillståndshavaren ska omedelbart underrätta Strålsäkerhetscentralen och den behöriga nödcentralen om att det uppstått en beredskapssituation och uppge beredskapssituationens klass enligt 2 § 2 mom.

Tillståndshavaren ska ge räddningsledaren enligt 34 § i räddningslagen och det behöriga räddningsverket samt Strålsäkerhetscentralen en lägesbild av händelserna i realtid samt information om alla beslut av betydelse som gäller kärnkraftverket och fattats under beredskapssituationen samt beslutsmotiveringar.

11 §

Ledning av verksamheten i en beredskapssituation

Ledningen i fråga om åtgärder som gäller kärnsäkerheten och strålskyddet vid ett kärnkraftverk ankommer på tillståndshavaren. Den som enligt kärnkraftverkets beredskapsplan är beredskapschef för kärnkraftverket startar och leder beredskapsorganisationens verksamhet på kraftverksområdet i en beredskapssituation.

Kärnkraftverkets beredskapschef ger räddningsledaren rekommendationer om befolkningsskyddsåtgärder tills Strålsäkerhetscentralen övertar ansvaret för rekommendationerna. Kärnkraftsverkets beredskapschef ska se till att personal som är förtrogen med kärnteknik och strålskydd ställs till räddningsledarens förfogande. I en sådan hotfull situation som avses i 2 § 2 punkten i statsrådets förordning om skyddsarrangemang vid användning av kärnenergi (734/2008) övertar polisen ledningen av verksamheten då polismannen i fråga meddelar att han eller hon övertar ledningsansvaret.

12 §

Upphävande av en beredskapssituation

I beredskapsplanen ska kriterierna för upphävande eller lindring av åtgärder i en beredskapssituation anges. En förutsättning för upphävande är att kärnkraftverket återställts i säkert läge, utsläppet av radioaktiva ämnen inte överstiger de gränser som ställts för en normalsituation och att nödvändiga uppföljande åtgärder har vidtagits.

Om räddningsverksamheten fortsätter efter att beredskapssituationen upphört, ska tillståndshavaren vara beredd på motsvarande samarbete som i beredskapssituationen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

13 §

Åtgärder i samband med räddningsverksamheten

Bestämmelser om tillståndshavarens skyldighet att delta i uppgörandet av en extern räddningsplan med tanke på en eventuell olycka vid ett kärnkraftverk finns i 48 § 1 mom. i räddningslagen och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Tillståndshavaren ska i samarbete med det lokala räddningsväsendet på förhand sända befolkningen inom beredskapszonen instruktioner om hur den ska förhålla sig i en beredskapssituation och på förhand dela ut jodtabletter till befolkningen inom skyddszonen. Tillståndshavaren ska i en beredskapssituation medverka till att befolkningen inom skyddszonen varnas.

Tillståndshavaren ska fortlöpande upprätthålla beredskap att bistå räddningsväsendet i en beredskapssituation. Dessa åtgärder ska övas i samarbete med behöriga myndigheter. Planerna för åtgärder i samband med räddningsverksamheten ska presenteras i beredskapsplanen.

14 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 25 oktober 2013.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om beredskapsarrangemang vid kärnkraftverk (735/2008).

Helsingfors den 17 oktober 2013

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

Industriråd Herkko Plit

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET EDITA PRIMA AB / EDITA PUBLISHING AB ISSN 1456-9663 / 0787-3182 (tryckt)